

Motion till riksdagen 2011/12:Ub212

av **Christer Engelhardt (S)**

Avregistrering av ”nollpresterare” vid högskolor och universitet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avregistrering av nollpresterare vid högskolor och universitet.

Motivering

Utbildningsdepartementet har på senare tid tydligt markerat att man vill göra något åt problematiken kring s.k. nollpresterare. Någon entydig och klar definition av ”nollpresterare” eller ”nollpoängare” som de också kallas har departementet ännu inte redovisat, men enkelt uttryckt handlar det om studenter som registreras på en utbildning men som sedan, av olika skäl, väljer att inte examineras.

Utbildningen vid högskolan finansieras av staten genom ersättning för helårsstudenter och helårsprestationer. Det innebär att högskolan erhåller ersättning när en student registrerar sig och sedan erhåller ytterligare ersättning när studenten examineras – tar sina poäng. Således får högskolan en viss ersättning även för de studenter som inte presterar i förväntad omfattning.

Problemet med ”nollpresterare” är att det inte är någon homogen grupp. Det finns en grupp studenter som registrerar sig på en kurs men som sedan, trots påminnelser, inte på något sätt medverkar i undervisning eller examination. Denna grupp kan man med fog kalla för just ”nollpresterare”. Högskolan har länge velat hantera dessa studenter genom att helt enkelt avregistrera dem. Problemet är att detta inte är tillåtet. Det är klargjort bland annat av Riksrevisionens granskning 2006 av studieavbrottsrutiner vid svenska lärosäten att avregistrering eller studieavbrott endast får ske genom ”studentens egen uppgift”. Studenter som över huvudtaget inte hör av sig till högskolan efter att de har registrerats kan således inte tas bort ur systemen med nuvarande lagstiftning.

Fel! Okänt namn på

Utöver denna grupp studenter finns det studenter som aktivt följer kursen men som inte klarar av tentamen på utsatt tid. En del av dessa väljer istället att tentera vid ett senare tillfälle. Andra väljer att inte omtentera.

Ytterligare en grupp studenter följer hela utbildningen, medverkar i undervisningen, tillgodogör sig innehållet i kursen, tillägnar sig kunskapen men ser ingen anledning att uppvisa dessa kunskaper genom att låta sig examineras. De har helt enkelt inte något behov av något intyg som styrker deras kunskaper.

För dessa senare kategorier studenter ägnar högskolan lika mycket tid och har i princip samma kostnader som för fullt presterande studenter men de blir liksom den första kategorin i statistiken "nollpresterare".

Samtliga kategorier "nollpresterare" förekommer av förklarliga skäl i större utsträckning på distanskurser än vid utbildning på campus. Campusutbildningar är oftare i programform och ett större åtagande för studenter. Studenter vid distansutbildning är ofta äldre, deltidsstuderande och läser även i högre grad kurser endast för att förkovra sig. Den pågående debatten om "nollpresterare" har dessvärre lett till att distansutbildning på senare tid fått ett oförtjänt dåligt rykte som en ineffektiv och lågkvalitativ utbildningsform.

En relativt enkel förändring i regelverket kring avregistrering av inaktiva studenter skulle kunna avhjälpa merparten av de problem som Utbildningsdepartementet ser med så kallade nollpresterare. Istället för att straffas för att högskolan erbjuder distansutbildning kan då högskolan ägna sig åt att utveckla denna allt mer efterfrågade utbildningsform.

Stockholm den 26 september 2011

Christer Engelhardt (S)